

II

(Aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik)

EUROOPA KESKPANK

EUROOPA KESKPANGA SUUNIS,

30. detsember 2005,

üleeuroopalise automatiseeritud reaalarjalise brutoarvelduste kiirülekanDESüsteemi (TARGET)
kohta

(EKP/2005/16)

(2006/21/EÜ)

EUROOPA KESKPANGA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eelkõige selle artikli 105 lõike 2 esimest ja neljandat taanet, ning Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja artikleid 3.1, 12.1, 14.3, 17, 18 ja 22,

ning arvestades järgmist:

(1) Üleeuroopalist automatiseeritud reaalarjalist brutoarvelduste kiirülekanDESüsteemi (TARGET) reguleerib õigusraamistik, mis on kehtinud alates majandus- ja rahaliidu kolmanda etapi alguskuupäevast. 26. aprilli 2001. aasta suunist EKP/2001/3 üleeuroopalise automatiseeritud reaalarjalise brutoarvelduste kiirülekanDESüsteemi (TARGET) kohta ⁽¹⁾ on alates selle vastuvõtmisest mitu korda muudetud ning see tuleks selguse ja läbipaistvuse huvides uuesti sõnastada.

(2) Selleks et kajastada TARGETi õigusraamistiku äsjast arengut, on käesolevas suunises tehtud mitmeid vajalikke muudatusi, mis puudutavad osalejate kõrvaldamist reaalarjalistest brutoarveldussüsteemidest, kolmandates riikides asutatud üksuste pääsu TARGETisse, TARGETi tööpäevi, märkimisväärsete seoste määratlemist, päevaste laenude võimaluse peatamist ja vaidluste

lahendamise korda. Käesoleva suunise rakendamine ja kontrollimine peaks piirduma eespool mainitud muudatustega.

(3) Asutamislepingu artikli 105 lõike 2 esimene taane ning põhikirja artikli 3.1 esimene taane sätestavad, et üks Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) kaudu elluviidavaid põhiülesandeid on määratleda ühenduse rahapoliitika ja rakendada seda.

(4) Asutamislepingu artikli 105 lõike 2 neljas taane ning põhikirja artikli 3.1 neljas taane sätestavad, et veel üks EKPSi kaudu elluviidav põhiülesanne on kaasa aidata maksesüsteemide tõrgeteta toimimisele.

(5) Põhikirja artikkel 22 sätestab, et Euroopa Keskpank (EKP) ja riikide keskpangad pakuvad võimalusi tõhusate ja usaldatavate arveldus- ja maksesüsteemide tagamiseks ühenduse piires ja teiste riikidega.

(6) Ühtse rahapoliitika saavutamiseks on vaja maksekorda, mis võimaldab õigeaegselt ja turvaliselt teostada riikide keskpankade ja krediitiasutuste vahelisi rahapoliitika toiminguid ning mis aitab kaasa euroala rahaturu ühtsusele.

⁽¹⁾ EÜT L 140, 24.5.2001, lk 72. Suunist on viimati muudetud suunisega EKP/2005/1 (ELT L 30, 3.2.2005, lk 21).

- (7) Nende eesmärkide saavutamiseks on vaja väga turvaliselt toimivat maksekorda, mille puhul töötlus on kiire ja kulud väikesed.
- (8) Põhikirja artiklite 12.1 ja 14.3 kohaselt on EKP suunised ühenduse õiguse lahutamatu osa,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SUUNISE:

Artikkel 1

Mõisted

1. Käesolevas suunises kasutatakse järgmisi mõisteid:

- *avalik-õiguslik asutus* – üksus, mis kuulub “avalikku sektorisse” vastavalt määratlusele nõukogu 13. detsembri 1993. aasta määruse (EÜ) nr 3603/93 (asutamislepingu artiklis 104 ja artikli 104b lõikes 1 nimetatud keeldude kohaldamiseks vajalike määratluste täpsustamise kohta) ⁽¹⁾ artiklis 3,
- *EKP maksesüsteem* – Euroopa Keskpanka TARGETiga seotud maksekord, mille eesmärk on i) maksete teostamine EKPs avatud kontode vahel ning ii) maksete teostamine TARGETi kaudu EKPs avatud kontode ja RKPdes avatud kontode vahel,
- *EMP* – Euroopa Majanduspiirkond vastavalt määratlusele Euroopa Majanduspiirkonna lepingus, mille sõlmisid 2. mail 1992 Euroopa Ühendus ja selle liikmesriigid ning Euroopa Vabakaubandusühenduse liikmesriigid, ⁽²⁾
- *eurosüsteem* – EKP ja asutamislepingu kohaselt ühisraha kasutusele võtnud liikmesriikide keskpangad,
- *hoiustamise püsivõimalus* – eurosüsteemi poolt korraldatav hoiustamise püsivõimalus,
- *investeeringisühing* – investeeringisühing vastavalt määratlusele Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/39/EÜ (finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse nõukogu direktiive 85/611/EMÜ ja 93/6/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/12/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/22/EMÜ) ⁽³⁾ artikli 4 lõike 1 punktis 1, välja arvatud direktiivi 2004/39/EÜ artikli 2 lõikes 1 osutatud üksused, tingimusel et asjaomasel investeeringisühingul on õigus teha direktiivi 2004/39/EÜ I lisa A jao punktides 2, 3, 6 ja 7 osutatud toiminguid,
- *kaudne osaleja* – asutus, kellel ei ole oma reaalarjaliste brutoarvelduste kontot, kuid keda riigi reaalarjalises brutoarveldussüsteemis sellegipoolest tunnustatakse ja kelle suhtes kohaldatakse reaalarjaliste brutoarvelduste reegleid ning kelle poole on võimalik TARGETi kaudu vahetult pöörduda; kõik kaudse osaleja tehingud arveldatakse seda kaudset osalejat esindama nõustunud (käesolevas artiklis määratletud) osaleja kontol,

— *kaugosaleja* – EMP riigis asutatud asutus, kes osaleb vahetult (teise) ELi liikmesriigi (“vastuvõtva liikmesriigi”) reaalarjalises brutoarveldussüsteemis ning kellel on seetõttu olemas tema nimele avatud reaalarjaliste brutoarvelduste eurokonto vastuvõtva liikmesriigi keskpangas, ilma et ta peaks asutama vastuvõtvas liikmesriigis filiaali, kusjuures mõiste “filiaal” vastab määratlusele Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivi 2000/12/EÜ (krediitiasutuste asutamise ja tegevuse kohta) ⁽⁴⁾ artikli 1 lõikes 3,

— *laenamise püsivõimalus* – eurosüsteemi poolt korraldatav laenamise püsivõimalus,

— *laenamise püsivõimaluse intressimäär* – eurosüsteemi laenamise püsivõimaluse suhtes teataval perioodil kohaldatav intressimäär,

— *lõplikkus* või *lõplik* – maksekorralduse täitmise tagasivõtmatus, pöördumatus või tühistamatus ühendatud RKP, saatva RKP/EKP, saatva osaleja või mis tahes kolmanda isiku poolt või isegi osaleja suhtes algatatud maksejõuetusmenetluse korral, välja arvatud siis, kui maksekorraldus(t)es või selle/nende aluseks olnud tehingu(te)s esineb puudusi, mis tulenevad kuritegudest või pettustest (kusjuures maksejõuetuse korral käsitletakse pettusena ka kahtlusperioodil tehtud soodustusi ja tavapärasest väiksema väärtusega tehinguid) tingimusel, et sellise otsuse teeb pädev kohus või muu vaidluste lahendamise organ üksikjuhtude kaupa, või mis tulenevad veast,

— *maksekorraldus* – osaleja poolt kooskõlas kehtivate reaalarjalise brutoarvelduse reeglitega esitatud korraldus anda vastuvõtva osaleja, sh RKP või EKP käsutusse teatav rahasumma, tehes raamatupidamiskande reaalarjaliste brutoarvelduste kontole,

— *mitteosalevad liikmesriigid* – liikmesriigid, kes ei ole kasutusele võtnud ühisraha kooskõlas asutamislepinguga,

— *osalejad* või *otseosalejad* – üksused, kellel on otseligipääs riigi reaalarjalisele brutoarveldussüsteemile ja kellel on reaalarjaliste brutoarvelduste konto asjaomasel RKP(s) (või EKP maksesüsteemi puhul EKPs) ning kelle hulka kuulub vastav RKP või EKP kas arveldusagendina või muul viisil,

— *osalevad liikmesriigid* – asutamislepingu kohaselt ühisraha kasutusele võtnud liikmesriigid,

— *piiriülesed maksed* – kahe riigi reaalarjalise brutoarveldussüsteemi vahel või ühe riigi reaalarjalise brutoarveldussüsteemi ja EKP maksesüsteemi vahel tehtud või tehtavad maksed,

— *päevisisene laen* – laen, mis antakse ja tagastatakse ühest pangapäevast lühema perioodi jooksul,

⁽¹⁾ EÜT L 332, 31.12.1993, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 1, 3.1.1994, lk 3.

⁽³⁾ ELT L 145, 30.4.2004, lk 1.

⁽⁴⁾ EÜT L 126, 26.5.2000, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2005/1/EÜ (ELT L 79, 24.3.2005, lk 9).

- *rahaliste vahendite blokeerimise kord* – kord, mille kohaselt hoiustatud rahalised vahendid või vaba krediit broneeritakse ja tehakse kättesaamatuks mis tahes muuks tingimuseks või otstarbeks peale kõnealuse maksekorralduse täitmise, et tagada broneeritud rahaliste vahendite või vaba krediidi kasutamine sellise maksekorralduse täitmiseks; rahaliste vahendite või vaba krediidi broneerimisele osutatakse käesolevas suunises kui “blokeerimisele”;
- *reaalajalise brutoarvelduse reeglid* – riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi suhtes kohaldatavad õigusaktid ja/või lepingutingimused,
- *reaalajaliste brutoarvelduste konto* – konto (või kui asjaomased reaalajalise brutoarvelduse reeglid seda võimaldavad, mis tahes konsolideeritud kontode rühm tingimusel, et rikkumise korral vastutavad kõik kontomanikud reaalajalise brutoarveldussüsteemi ees solidaarselt), mis on osaleja nimele avatud RKP või EKP raamatupidamises ning millel arveldatakse riigisiseseid ja/või piiriüleseid makseid,
- *riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi talitlushäire või TARGETi talitlushäire või talitlushäire* – tehnilised raskused, puudused või rikked mis tahes riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi või EKP maksesüsteemi tehnilises infrastruktuuris ja/või arvutisüsteemides või sidussüsteemi arvutivõrguühendustes või kahepoolses liites või mis tahes riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemiga või EKP maksesüsteemiga, sidussüsteemiga või kahepoolse liitega seotud muu sündmus, mis teeb võimatuks maksekorralduste töötlemise ja täitmise TARGETis samal päeval; see määratlus hõlmab ka juhtumeid, mil talitlushäire ilmneb korraga rohkem kui ühes riigi reaalajalises brutoarveldussüsteemis (näiteks võrguteenuse osutajaga seotud rikke tõttu),
- *riikide reaalajalised brutoarveldussüsteemid* – TARGETi koostisosadeks olevad reaalajalised brutoarveldussüsteemid, mis on määratletud käesoleva suunise I lisas,
- *RKPD* – osalevate liikmesriikide keskpangad,
- *RKPde-vahelised kontod* – iga RKP ja EKP poolt oma raamatupidamises üksteise jaoks avatud kontod piiriüleste TARGET-maksete teostamiseks, ilma et see piiraks käesoleva suunise artikli 4a kohaldamist; iga sellist riikide keskpankade vahelist kontot peetakse EKP kasuks või selle RKP kasuks, kelle nimele see on avatud,
- *saatev osaleja* – maksekorraldusega makse algatanud osaleja,
- *saatev RKP/EKP* – EKP või riigi keskpank, kus saatval osalejal on reaalajaliste brutoarvelduste konto,
- *sidussüsteem* – tehniline infrastruktuur, konfiguratsioonid ja kord, mida rakendatakse iga riigi reaalajalises brutoarveldussüsteemis ja EKP maksesüsteemis või mis kujutavad nende süsteemide kohandusi ning mille eesmärk on piiriüleste maksete töötlemine TARGETis,
- *riigisiseseid makseid* – ühe riigi reaalajalises brutoarveldussüsteemis või EKP maksesüsteemis tehtud või tehtavad makseid,
- *teenust osutav RKP* – riigi keskpank, i) mille reaalajaline brutoarveldussüsteem on ühendatud TARGETiga sidussüsteemi kaudu ja ii) mis osutab ühendatud RKP-le teenuseid piiriüleste maksete töötlemiseks TARGETis, luues seega kahepoolse liite,
- *vastuvõttev osaleja* – saatva osaleja poolt määratud osaleja, kelle reaalajalised brutoarvelduste kontole kantakse vastavas maksekorralduses märgitud summa,
- *vastuvõttev RKP/EKP* – EKP või RKP, kus vastuvõtval osalejal on reaalajaliste brutoarvelduste konto,
- *võrguteenuse osutaja* – EKP määratud ettevõtja, kes võimaldab sidussüsteemi tarbeks arvutivõrguühendusi,
- *ühendatud RKP* – riigi keskpank, mille reaalajaline brutoarveldussüsteem on teenust osutava RKP kaudu ühendatud TARGETiga.

2. EKP nõukogu võib käesoleva suunise lisasid vajaduse korral muuta. Lisadokumente, mis sisaldavad muu hulgas tehnilisi sätteid ja spetsifikaate seoses TARGETiga, võib vastu võtta EKP nõukogu, kusjuures sellised muudatused ja lisadokumendid jõustuvad kui käesoleva suunise lahutamatu osa EKP nõukogu määratud kuupäeval pärast RKPdele teatamist.

Artikkel 2

TARGETi kirjeldus

1. Üleeuroopaline automatiseeritud reaallajaline brutoarvelduste kiirülekandesüsteem on reaallajaline brutoarveldussüsteem eurodes arveldamiseks. TARGET koosneb riikide reaallajalistest brutoarveldussüsteemidest, EKP maksesüsteemist ja sidussüsteemist. Reaallajalised brutoarveldussüsteemid võib TARGETiga ühendada sidussüsteemi või kahepoolse liite kaudu.

2. Mitteosalevate riikide reaallajalised brutoarveldussüsteemid võib TARGETiga ühendada, kui need reaallajalised brutoarveldussüsteemid vastavad artiklis 3 sätestatud miinimumnõuetele ning saavad lisaks oma siseriiklikule vääringule arveldada eurodes. Mitteosaleva liikmesriigi reaallajalise brutoarveldussüsteemi TARGETisse ühendumise eelduseks on leping, milles asjaomaste riikide keskpangad kohustuvad järgima TARGETi kohta käesolevas suunises kehtestatud reegleid ja korda (vajaduse korral vastavalt sellises lepingus osutatud täpsustustele ja muudatustele).

Artikkel 3

Riikide reaallajaliste brutoarveldussüsteemide miinimumnõuded

Iga RKP peab tagama, et tema vastava riigi reaallajaline brutoarveldussüsteem on kooskõlas järgmiste omadustega.

a) Liitumiskriteeriumid

1. Riigi reaallajalise brutoarveldussüsteemi liikmeks võivad olla ainult EMPs asutatud järelevalvealused krediidiasutused vastavalt määratlusele Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivi 2000/12/EÜ (krediidiasutuste asutamise ja tegevuse kohta) artikli 1 lõikes 1. Erandkorras võivad asjaomase RKP heakskiidul selle riigi reaallajalises brutoarveldussüsteemis osaleda ka järgmised üksused, ilma et see piiraks käesoleva suunise artikli 7 lõike 1 kohaldamist:

- i) liikmesriikide kesk- või piirkondlike valitsuste rahaturgudel tegutsevad rahandusasutused;
- ii) liikmesriikide avalik-õiguslikud asutused, kes võivad hoida klientide nimel kontosid;
- iii) investeerimisühingud;

iv) tasaarveldus- või arveldusteemuseid osutavad organisatsioonid, kui need on pädeva asutuse järelevalve all;

v) Euroopa Liidus asuvad keskpangad, mille reaallajalised brutoarveldussüsteemid ei ole ühendatud TARGETiga.

2. Riigi reaallajalise brutoarveldussüsteemiga liitumise kriteeriumid ja nende hindamise kord sätestatakse asjaomase reaallajalise brutoarvelduse reeglites ning tehakse huvitatud isikutele kättesaadavaks. Lisaks artikli 3 jaotise a lõikes 1 mainitud kriteeriumidele võivad kõnealused riigi kriteeriumid muu hulgas olla

- piisav finantstugevus,
- eeldatav minimaalne tehingute arv,
- liitumistasu maksmine,
- õiguslikud, tehnilised ja talitluslikud aspektid.

Samuti peab reaallajalise brutoarvelduse reeglites olema nõue, et taotlejate kohta tuleb hankida asjaomase riigi keskpanga poolt vastavalt EKP nõukogu nõudele ja määratlusele läbivaatamisele kuuluvad õiguslikud arvamused, mille aluseks on eurosüsteemi ühtlustatud tingimused õiguslike arvamuste kohta. Kõnealused tingimused õiguslike arvamuste kohta teeb huvitatud pooltele kättesaadavaks asjaomane RKP.

3. Riigi reaallajalises brutoarveldussüsteemis osalejal, kes vastab artikli 3 jaotise a lõigetele 1 ja 2, on õigus kasutada TARGETi piiriüleste maksete võimalusi.

4. Reaallajalise brutoarvelduse reeglid peavad sätestama, mis alustel ja korras saab osaleja asjaomase riigi reaallajalisest brutoarveldussüsteemist kõrvaldada. Põhjused osaleja kõrvaldamiseks (osalemise peatamise või osaleja väljaarvamise teel) riigi reaallajalisest brutoarveldussüsteemist peavad hõlmama kõiki sündmusi, millega kaasneb süsteemirisk või mis võivad muul viisil põhjustada tõsisid tegevushäireid, sealhulgas olukordi, kus

- i) osaleja suhtes on algatatud või algatamisel maksejõuetusmenetlus;
- ii) osaleja rikub asjakohaseid reaallajalise brutoarvelduse reegleid või
- iii) asjaomases riigi reaallajalises brutoarveldussüsteemis osalemise üks või mitu kriteeriumi ei ole enam täidetud.

5. Lisaks eespool sätestatud võib lubada riigi reaalarjalises brutoarveldussüsteemis osaleda ka artikli 3 jaotise a lõikes 1 loetletud üksustel, mis on asutatud riigis, millega ühendus on sõlminud valuutalepingu. Sellist juurdepääsu võimaldatakse üksnes siis, kui see on ette nähtud asjakohase valuutalepinguga ning kohaldatakse selles sätestatud tingimusi. Asjakohastel juhtudel ja vastavast valuutalepingust kinni pidades võib EKP ka omal äranägemisel üksikjuhtumite kaupa määrata sobivaid tingimusi TARGETis osalemiseks. Need tingimused võivad muu hulgas seisneda kohustuses EKP-le tõendada, et üksuse poolt osalemiseks valitud asukohariigi õiguskorra asjakohased aspektid on samaväärse mõjuga kui asjakohased ühenduse õigusaktid.

b) Vääring

Kõik piiriülesed maksed teostatakse eurodes.

c) Hinnareeglid

1. TARGETi hinnapoliitika määrab EKP nõukogu, võttes arvesse kulude katmise, läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise põhimõtteid.
2. Riigi reaalarjalise brutoarveldussüsteemi kaudu eurodes tehtavate riigiseste maksete suhtes kehtivad asjaomase riigi reaalarjalise brutoarveldussüsteemi hinnareeglid, mis omakorda peavad olema kooskõlas II lisas sätestatud hinnapoliitikaga.
3. TARGETi kaudu tehtava iga piiriülese makse suhtes kehtib EKP nõukogu kehtestatud ja III lisas piiritletud ühtne hind.
4. Huvitatud isikutele antakse võimalus hindadega tutvuda.

d) Tööaeg

1. Lahtiolekupäevad

TARGET on tervikuna suletud laupäeviti, pühapäeviti, uusaastal, suurel reedel ja teisel ülestõusmispühäl (EKP asukohas kehtiva kalendri järgi), 1. mail (kevadpühäl) ning esimesel ja teisel jõulupühäl.

2. Lahtiolekuajad

Riigi reaalarjalise brutoarveldussüsteemi lahtiolekuajad peavad vastama IV lisas märgitule.

e) Maksete tegemise kord

1. TARGETi kaudu tuleb teostada kõik maksed, mis otseselt tulenevad järgmistest tehingutest või tehakse nendega seoses: i) rahapoliitika toimingud; ii) eurosüsteemi valuutatehingute euro-osa arveldused ja iii) euroülekandeid töötlevate suurte piiriüleste tasaarveldussüsteemide arveldused. TARGETi kaudu võib teostada ka muid maksed.
2. Riigi reaalarjalises brutoarveldussüsteemis ega EKP maksesüsteemis ei tohi maksekorraldust töödelda, kui saatva osaleja kontrol saatvas RKP/EKPs ei ole piisavalt rahalisi vahendeid, mis võivad olla kas sellele kontole kantud vabad vahendid, kontrol reservinõuete täitmiseks päevasiseselt hoitavad reservid või kõnealuse RKP/EKP poolt osalejale vastavalt artikli 3 jaotisele f antud päevisisene laen.
3. Reaalarjalise brutoarvelduse reeglid ja EKP maksesüsteemi reeglid peavad piiritlema ajahetke, mil maksekorraldused muutuvad tühistamatuks; kõnealune ajahetk ei tohi olla hilisem kui see ajahetk, mil vastav summa saatva osaleja reaalarjaliste brutoarvelduste kontrol saatvas RKP/EKPs debiteeritakse. Kui riigi reaalarjalises brutoarveldussüsteemis rakendatakse rahaliste vahendite blokeerimist enne reaalarjaliste brutoarvelduste konto debiteerimist, tuleb tühistamatus kehtestada ajahetkest, mil blokeerimine aset leiab.

f) Päevisisene laen

1. Iga RKP annab kooskõlas käesoleva suunise sätetega päevisesiseid laene artikli 3 jaotises a viidatud järelevalvealustele krediidasutustele, mis osalevad selle RKP reaalarjalises brutoarveldussüsteemis, tingimusel et igal sellisel krediidasutusel on õigus osaleda eurosüsteemi rahapoliitika toimingutes ja laenamise püsivõimalus, välja arvatud juhul, kui sellise krediidasutuse kasutatav laenamise püsivõimalus on peatatud käesolevas suunises sätestatud korras. Selgel tingimusel, et päevisisene laen piirdub vastava päevaga ja ei pikene üleölaenuks, võib päevisisest laenu anda ka

i) artikli 3 jaotise a lõike 1 punktis i osutatud riigi rahandusasutustele;

ii) artikli 3 jaotise a lõike 1 punktis ii osutatud avalik-õiguslikele asutustele;

- iii) artikli 3 jaotise a lõike 1 punktis iii osutatud investeerimisühingutele tingimusel, et iga selline investeerimisühing esitab rahuldava kirjaliku tõendusmaterjali selle kohta, et
- a) ta on sõlminud eurosüsteemi rahapoliitika osapoolega ametliku kokkuleppe võimaliku deebetpositsiooni katmiseks vastava päeva lõpus või
  - b) päevasisese laenu saamise õigus piirdub selliste investeerimisühingutega, millel on konto väärtpaberite keskedepositooriumis, ning kõnealuse investeerimisühingu suhtes kehtib likviidsustähtaeg või päevasisese laenu summa suhtes kehtib ülemmäär.
- Kui investeerimisühing mis tahes põhjusel ei suuda päevasisest laenu õigeaegselt tagastada, kohaldatakse tema suhtes sanktsioone vastavalt järgmistele sätetele. Kui selle investeerimisühingu reaalarjaliste brutoarvelduste kontrol on TARGETi tööpäeva lõpu seisuga deebetsaldo esmakordselt mis tahes 12kuulise perioodi jooksul, kohaldatakse järgmist korda. Asjaomane RKP rakendab viivitamata selle osaleja deebetsaldo summa ulatuses viivist määraga, mis ületab laenamise püsivõimaluse intressimäära viie protsendipunkti võrra. Kui see investeerimisühing on korduvalt sellises deebetpositsioonis, suurendatakse selle osaleja suhtes rakendatavat viivist 2,5 protsendipunkti võrra igal deebetpositsiooni esinemise korral eespool viidatud 12kuulise perioodi jooksul;
- iv) artikli 3 jaotise a lõikes 1 osutatud järelevalvealustele krediidiasutustele, mis ei vasta eurosüsteemi rahapoliitika toimingute osapooltele kehtestatud nõuetele ja/või millel pole juurdepääsu laenamise püsivõimalusele. Kõiki artikli 3 jaotise f lõike 1 punktis iii investeerimisühingutele ette nähtud sanktsioonikorra sätteid kohaldatakse samamoodi ka nende krediidiasutuste suhtes, kui nad mis tahes põhjusel ei tagasta päevasisest laenu õigeaegselt;
- v) tasaarveldus- või arveldusteenuseid osutavatele organisatsioonidele (kui need on pädeva asutuse järelevalve all) tingimusel, et selliste organisatsioonidele päevasisese laenu andmise kord esitatakse eelnevalt EKP nõukogule kinditamiseks.
2. Iga RKP annab päevasisest laenu kõnealuse RKP päevasisese tagatud arvelduskrediidi vormis ja/või kõnealuse RKPga sõlmitavate päevasiseste tagasiotutehingute vormis ning kooskõlas käesolevas suunises edaspidi sätestatud kriteeriumidega ja täiendavate miinimumnõuetega, mida EKP nõukogu võib määrata.
  3. Päevasisest laenu antakse piisava tagatise vastu. Tagatiseks peavad olema rahapoliitika toimingute nõuetele vastavad varad ja vahendid, mis vastavad samadele hindamis- ja riskiohjenõuetele. Välja arvatud artikli 3 jaotise a lõike 1 punktides i ja ii osutatud riigi rahandusametustelt ja avalik-õiguslikelt asutustelt, ei tohi RKP võtta tagatiseks võladokumente, mille on emiteerinud või taganud kõnealune osaleja ise või muu üksus, kellega osapool on märkimisväärselt seotud vastavalt määratlusele eurosüsteemi rahapoliitika instrumentide ja menetluskorra ülddokumentatsioonis, mida kohaldatakse rahapoliitika tehingute puhul.
  4. Asjaomase RKP ettepanekul võib EKP nõukogu vabastada artikli 3 jaotise a lõike 1 punktis i osutatud riigi rahandusametused tagatistenudest, mis on sätestatud artikli 3 jaotise f lõikes 3 päevasisese laenu andmise suhtes.
  5. Artikli 3 jaotise f kohaselt antud päevasisene laen on intressivaba.
  6. Kaugosalejale päevasisest laenu ei anta.
  7. Reaalajalise brutoarvelduse reeglid peavad sisaldama tingimusi, mille alusel RKP võib peatada või lõpetada päevasiseste laenude andmise osalejale. Kui RKP otsustab peatada või lõpetada päevasiseste laenude andmise osalejale, kes vastab eurosüsteemi rahapoliitika toimingute nõuetele, peab selline otsus jõustumiseks saama EKP eelneva heakskiidu. Erandkorras ja kiireloomulistel asjaoludel võib RKP otsus peatada päevasiseste laenude andmine sellisele rahapoliitika toimingute osapooltele jõustuda viivitamata. Sel juhul edastab asjaomane RKP viivitamata EKP-le kirjaliku teate sellise meetme kohta ning EKP võib RKP otsuse tagasi pöörata. Kui RKP ei saa EKP otsust kümne tööpäeva jooksul alates EKP poolt teate saamisest, loetakse RKP otsus EKP poolt heaks kiidetuks. Automaatselt peatamise või lõpetamise klauslite korral (s.o automaatsed toimingud maksejõuetuse korral või samalaadsed meetmed) teatab asjaomane RKP sellest viivitamata kirjalikult EKP-le.

Sellise peatamise või lõpetamise alused peavad hõlmama kõiki sündmusi, millega kaasneb süsteemirisk või mis võivad muul viisil takistada maksesüsteemide tõrgeteta toimimist, sealhulgas olukordi

- i) kui osaleja suhtes on algatatud maksejõuetusmenetlus;
- ii) kui osaleja rikub asjaomase reaalarajalise brutoarveldussüsteemi reegleid;
- iii) kui osaleja õigus osaleda riigi reaalarajalises brutoarveldussüsteemis peatatakse või lõpetatakse ja
- iv) kui eurosüsteemi rahapoliitika toimingute nõuetele vastav osapool ei vasta enam nõuetele või kui tema osalus osas või kõikides toimingutes on peatatud või lõpetatud.

Artikkel 4

Sidussüsteemi kaudu tehtavate piiriüleste maksete korraldamine

Käesoleva artikli sätteid kohaldatakse sidussüsteemi kaudu tehtud või tehtavate piiriüleste maksete korraldamise suhtes.

a) Sidussüsteemi kirjeldus

EKP ja iga RKP hoiab käigus sidussüsteemikomponenti, mis võimaldab piiriüleste maksete töötlemist TARGETis. Sellised sidussüsteemikomponendid peavad vastama tehnilistele tingimustele ja spetsifikaatidele, mis on esitatud EKP veebilehel (<http://www.ecb.int>) ja mida aeg-ajalt ajakohastatakse.

b) RKPdes ja EKP-s hoitavate RKPde-vaheliste kontode avamine ja kasutamine

1. EKP ja kõik RKPd avavad oma raamatupidamises RKPde-vahelised kontod EKP ja iga RKP tarbeks. RKPde-vaheliste kontodele kannete tegemise toetuseks avavad kõik RKPd ja EKP üksteisele piiramata ja tagatisevaba krediidiiliini.
2. Piiriüleste maksete teostamiseks krediteerib saatev RKP/EKP saatvas RKP-s/EKP-s vastuvõtva RKP/EKP tarbeks avatud RKPde-vahelist kontot; vastuvõttev RKP/EKP debiteerib saatva RKP/EKP RKPde-vahelist kontot, mis on avatud vastuvõtvas RKP-s/EKP-s.
3. Kõikide RKPde-vaheliste kontode vääring on euro.

c) Saatva RKP/EKP kohustused

1. Kontrollimine

Saatev RKP/EKP kontrollib viivitamata kõiki maksekorralduse üksikasju, mis on vajalikud vastava makse teostamiseks kooskõlas artikli 4 jaotises a osutatud tehnilistele sätete ja spetsifikaatidega. Kui saatev RKP/EKP avastab süntaksivigu või muid põhjusi maksekorralduse tagasilükkamiseks, käsitleb ta kõnealuseid andmeid ja maksekorraldust vastavalt oma riigi reaalarajalise brutoarveldussüsteemi reaalarajalise brutoarvelduse reeglitele. Igal sidussüsteemi kaudu liikuvale maksel peab olema kordumatu tunnus, et hõlbustada sõnumi identifitseerimist ja veakäsitlust.

2. Arveldamine

Kui saatev RKP/EKP on kontrollinud maksekorralduse kehtivust vastavalt artikli 4 jaotise c lõikele 1 ning tingimusel, et rahalised vahendid või arvelduskrediit on olemas, peab ta viivitamata

- a) debiteerima saatva osaleja reaalarajaliste brutoarvelduste kontot maksekorralduse summa ulatuses ja
- b) krediteerima vastuvõtva RKP/EKP RKPde-vahelist kontot oma raamatupidamises.

Arveldamise hetkeks loetakse see ajahetk, mil saatev RKP/EKP on teostanud punktis a nimetatud debiteerimise. Kui riikide reaalarajalises brutoarveldussüsteemides kohaldatakse rahaliste vahendite blokeerimist, on arveldamise ajahetk blokeerimise hetk, nagu on viidatud artikli 3 jaotise e lõikes 3.

Käesoleva suunise tähenduses muutub makse asjaomase saatva osaleja suhtes (käesoleva suunise artiklis 1 sisalduva määratluse kohaselt) lõplikuks arveldamise hetkel, ilma et see piiraks artikli 3 jaotise e lõikes 3 osutatud tühistamatusete sätete kohaldamist.

d) Vastuvõtva RKP/EKP kohustused

1. Kontrollimine

Vastuvõttev RKP/EKP kontrollib viivitamata kõiki maksekorralduse üksikasju, mis on vajalikud asjakohase krediidikande tegemiseks vastuvõtva osaleja reaalarajaliste brutoarvelduste kontole (sealhulgas kordumatut tunnust, et vältida topeltkrediteerimist). Vastuvõttev RKP/EKP ei töötle ühtegi maksekorraldust, mille ta teab olevat tehtud vigaselt või korduvalt. Ta teatab saatvale RKP-le/EKP-le igast sellisest maksekorraldusest ning igast selle alusel saadud maksest (ning tagastab iga sellise saadud makse viivitamata).

2. Arveldamine

Kui vastuvõttev RKP/EKP on kontrollinud maksekorralduse kehtivust vastavalt artikli 4 jaotise d lõikele 1, peab ta viivitamata

- a) debiteerima saatva RKP/EKP RKPde-vahelist kontot oma raamatupidamises maksekorralduse summa ulatuses;
- b) krediteerima vastuvõtva osaleja reaalarjaliste brutoarvelduste kontot maksekorralduse summa ulatuses ja
- c) edastama kinnituse saatvale RKP-le/EKP-le.

Käesoleva suunise tähenduses muutub makse asjaomase vastuvõtva osaleja suhtes (käesoleva suunise artiklis 1 sisalduva määratluse kohaselt) lõplikuks hetkel, mil krediteeritakse tema reaalarjaliste brutoarvelduste kontot, millele on osutatud punktis b, ilma et see piiraks artikli 3 jaotise e lõikes 3 osutatud tühistamatuse sätete kohaldamist.

e) Maksekorralduse eest vastutuse üleminek

Vastutus maksekorralduse täitmise eest läheb vastuvõtvale RKP-le/EKP-le üle hetkel, kui saatev RKP/EKP saab vastuvõtvalt RKP-lt/EKP-lt kinnituse.

f) Vigade käsitlemine

1. Veakäsitluskord

Iga RKP järgib EKP nõukogu poolt vastu võetud veakäsitluskorda ning tagab, et tema riigi reaalarjaline brutoarveldussüsteem vastab sellele. EKP tagab sedasama EKP maksesüsteemi suhtes. Täiendavad ettevaatusabinõud

2. Täiendavad ettevaatusabinõud

Iga RKP tagab, et tema riigi reaalarjaline brutoarveldussüsteem ja protseduurid vastavad EKP nõukogu poolt vastu võetud täiendavate ettevaatusabinõude ja protseduuride tingimustele. EKP tagab sedasama EKP maksesüsteemi suhtes.

g) Suhe võrguteenuse osutajaga

1. Iga RKP ja EKP peab olema võrguteenuse osutajaga ühendatud või tal peab olema vastav sisendpunkt.

2. RKPd ega EKP ei vastuta üksteise ees võrguteenuse pakkuja mis tahes häirete eest. Kahju kandnud RKP/EKP võib nõuda võrguteenuse osutajalt võimalikku hüvitist, kusjuures RKP esitab oma nõude EKP kaudu.

*Artikkel 4a***Teenust osutava RKP kaudu tehtavate piiriüleste maksete korraldamine**

Käesoleva artikli sätteid kohaldatakse kahepoolse liite kaudu tehtud või tehtavate piiriüleste maksete korraldamise suhtes.

a) Ühenduse kirjeldus

Kahepoolse liite kaudu piiriülese makse teostamisel

- käsitletakse teenust osutavat RKPd vastavalt olukorrale kas vastuvõtva või saatva RKPna küsimustes, mis puudutavad sidussüsteemi kaudu piiriülese makse töötlemisega seotud kohustusi ja vastutust saatva või vastuvõtva RKP/EKP ees,
- käsitletakse ühendatud RKPd vastavalt olukorrale kas vastuvõtva või saatva RKPna küsimustes, mis puudutavad vastuvõtva/saatva osaleja reaalarjaliste brutoarvelduste konto krediteerimise/debiteerimisega seotud kohustusi ja vastutust.

b) Ühendatud RKP konto avamine ja kasutamine

1. Teenust osutav RKP avab oma raamatupidamises eurokonto ühendatud RKP tarbeks.
2. Teenust osutav RKP annab ühendatud RKP-le piiramata ja tagatisevaba krediidi võimaluse.
3. Ühendatud RKP reaalarjalises brutoarveldussüsteemis osaleja poolt algatatud piiriüleste maksete teostamiseks debiteerib teenust osutav RKP ühendatud RKP kontot ning krediteerib teenust osutava RKP osaleja reaalarjaliste brutoarvelduste kontot või krediteerib teenust osutavas RKPd vastuvõtva RKP/EKP tarbeks avatud RKPde-vahelist kontot. Selleks et teostada piiriüleseid makseid ühendatud RKP reaalarjalises brutoarveldussüsteemis osalejale, debiteerib teenust osutav RKP saatva RKP/EKP RKPde-vahelist kontot või teenust osutava RKP osaleja reaalarjaliste brutoarvelduste kontot ning krediteerib ühendatud RKP kontot.

c) Teenust osutava RKP ja ühendatud RKP kohustused ja vastutus

1. Kontrollimine

- a) Nii ühendatud RKP kui ka teenust osutav RKP vastutavad omavahelise andmevahetuse täpsuse ja süntaksi eest ning lepivad kokku selliste andmete suhtes kohaldatavates standardites.
- b) Ühendatud RKP esitatud maksekorralduse saamisel kontrollib teenust osutav RKP viivitamata kõiki maksekorralduse üksikasju, mis on vajalikud selle nõuetekohaseks töötlemiseks. Kui teenust osutav RKP avastab süntaksivigu või muid põhjusi maksekorralduse tagasilükkamiseks, jätab ta sellise maksekorralduse töötlemata ning käsitleb kõnealuseid andmeid ja maksekorraldust vastavalt erieeglitele, mille suhtes teenust osutav RKP ja ühendatud RKP peavad kokku leppima.

2. Arveldamine

- a) Ühendatud RKP reaalarjalises brutoarveldussüsteemis osaleja poolt algatatud piiriülese makse teostamiseks debiteerib ühendatud RKP oma osaleja kontot ning esitab vastava maksekorralduse teenust osutavale RKP-le kooskõlas ühendatud RKP ja teenust osutava RKP vahel kokku lepitud tingimustega.
- b) Kui teenust osutav RKP on kontrollinud artikli 4a jaotise c lõike 1 punkti b kohaselt esitatud maksekorralduse kehtivust, peab ta viivitamata

- i) debiteerima ühendatud RKP kontot ja
- ii) saatma ühendatud RKP-le kinnituse.

- c) Ühendatud RKP konto debiteerimisel krediteerib teenust osutav RKP viivitamata oma riigi reaalarjalises brutoarveldussüsteemis osaleja reaalarjaliste brutoarvelduste kontot või töötleb makse sidussüsteemi kaudu vastavalt artiklile 4. Kui teenust osutav RKP saab vastuvõtvalt RKP-lt/EKP-lt kinnitava või tagasilükkava vastuse, edastab ta selle ühendatud RKP-le.

- d) Selleks et teostada teenust osutava RKP reaalarjalises brutoarveldussüsteemis osaleja poolt algatatud piiriülene makse ühendatud RKP reaalarjalises brutoarveldussüsteemis osalejale, krediteerib teenust osutav RKP vastava maksekorralduse saamisel viivitamata ühendatud RKP kontot. Seejärel krediteerib ühendatud RKP viivitamata oma reaalarjalises brutoarveldussüsteemis osaleja kontot.

- e) Selleks et teostada reaalarjalises brutoarveldussüsteemis, mis ei ole teenust osutava RKP reaalarjaline brutoarveldussüsteem, osaleja poolt algatatud piiriülene makse ühendatud RKP reaalarjalises brutoarveldussüsteemis osalejale, peab teenust osutav RKP saatvalt RKP-lt/EKP-lt maksekorralduse saamisel

- i) tegema artikli 4 jaotise d lõikes 1 ja artikli 4 jaotise d lõike 2 punktis a kirjeldatud toimingud;
- ii) seejärel krediteerima ühendatud RKP kontot ja teatama sellest ühendatud RKP-le ja
- iii) seejärel edastama saatvale RKP-le/EKP-le kinnituse.

Alapunktis ii nimetatud teate saamisel krediteerib ühendatud RKP viivitamata oma reaalarjalises brutoarveldussüsteemis osaleja kontot.

- f) Teenust osutav RKP võtab kõik asjaomase ühendatud RKPga kokku lepitud vajalikud meetmed, et tagada ühendatud RKP reaalarjalises brutoarveldussüsteemis osaleja konto krediteerimiseks vajaliku teave ja andmete mis tahes juhul kättesaadavus ühendatud RKP-le.
- g) Ühendatud RKP reaalarjalise brutoarveldussüsteemi lahtiolekuaeg peab vastama IV lisas sätestatud.

3. Lõplikkus

Kahepoolse liite kaudu töödeldavate piiriüleste maksete lõplikkus määratakse kindlaks artikli 4 jaotise c lõikes 2 ja artikli 4 jaotise d lõikes 2 sätestatud korras.

4. Maksekorralduse täitmise vastutuse üleminek

Ühendatud RKP reaalarjalises brutoarveldussüsteemis osaleja poolt algatatud piiriüleste maksete puhul läheb vastutus maksekorralduse täitmise eest ühendatud RKP-lt üle teenust osutavale RKP-le hetkel, mil debiteeritakse ühendatud RKP kontot teenust osutavas RKP-s, ning seejärel läheb vastutus üle vastuvõtvale RKP-le/EKP-le vastavalt artikli 4

jaotisele e. Ühendatud RKP reaalajalises brutoarveldussüsteemis osalejale tehtavate piiriüleste maksete puhul läheb vastutus maksekorralduse täitmise eest saavat RKP-lt üle teenust osutavale RKP-le siis, kui saatev RKP/EKP saab kinnituse, nagu on kirjeldatud artikli 4a jaotise c lõike 2 punkti e alapunktis iii.

d) Vigade käsitlemine

Ühendatud RKPde suhtes kohaldatakse artikli 4 jaotises f näidatud korda.

e) Suhe võrguteenuse osutajaga

Ühendatud RKP peab olema võrguteenuse osutajaga ühendatud või tal peab olema vastav sisendpunkt. Kui ühendatud RKP kannatab selliste reeglite rikkumise tulemusel kahju, võib ühendatud RKP nõuda võrguteenuse osutajalt võimalikku hüvitist, kusjuures RKP esitab oma nõude otse võrguteenuse osutajale.

f) Teave osalejatele

Kõik RKPd peavad teatama oma reaalajalises brutoarveldussüsteemis osalejatele, et teenust osutava RKP antud kinnitus ühendatud RKP reaalajalises brutoarveldussüsteemis osalejale tehtava piiriülese makse kohta tõendab seda, et krediteeriti ühendatud RKP kontot teenust osutavas RKP, kuid ei tõenda seda, et krediteeriti vastuvõtva osaleja kontot ühendatud RKP. Vajaduse korral peavad RKPd vastavalt muutma oma riigi reaalajalise brutoarvelduse reegleid.

Artikkel 5

Turvasätted

Iga RKP järgib TARGETi turvapoliitika, turvanõuete ja -kontrolli sätteid ning tagab oma riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi kooskõla sellega. EKP tagab sedasama EKP maksesüsteemi suhtes.

Artikkel 6

Auditeerimisreeglid

EKP ja RKPde siseaudiitorid hindavad vastavust funktsionaalsetele, tehnilistele ja organisatsioonilistele nõuetele, sealhulgas turvasätetele, mille käesolev suunis näeb ette vastavate TARGETi komponentide ja korralduse suhtes.

Artikkel 7

TARGETi haldamine

1. TARGETi juhtimine, haldamine ja kontroll on EKP nõukogu pädevuses. Nõukogu võib määrata tingimusi, mille alusel muud piiriüleste maksete süsteemid peale riiklike reaalajaliste brutoarveldussüsteemide võivad kasutada TARGETi piiriüleste tehingute võimalusi või olla TARGETiga ühendatud.

2. Kõikides TARGET-süsteemiga seotud küsimustes osutab EKP nõukogule abi makse- ja arveldussüsteemide komitee (*Payment and Settlement Systems Committee*, PSSC) ja selle alltöörühm – TARGETi haldamise töörühm (*TARGET Management Working Group*, TMWG), mis koosneb RKPde riiklike reaalajaliste brutoarveldussüsteemide esindajatest.

3. TARGETi igapäevane haldamine usaldatakse EKP TARGETi koordinaatorile ja RKPde arveldusjuhtidele:

- iga RKP ja EKP määrab ametisse arveldusjuhi oma riikliku brutoarveldussüsteemi (EKP puhul EKP maksesüsteemi) haldamiseks ja jälgimiseks,
- arveldusjuht vastutab vastava riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi (EKP puhul EKP maksesüsteemi) igapäevase haldamise ning erakorraliste olukordade ja vigade käsitlemise eest ja
- EKP määrab ametisse EKP TARGETi koordinaatori TARGETi kesksete funktsioonide igapäevaseks haldamiseks.

Artikkel 8

TARGETi hüvitussüsteem

1. Üldpõhimõtted

a) TARGETi talitlushäire korral on otseosalejatel ja kaudsetel osalejatel (käesoleva artikli tähenduses edaspidi "TARGETis osalejad") õigus esitada hüvitisenõudeid vastavalt käesolevas artiklis sätestatud korrale.

b) TARGETi hüvitussüsteemi kohaldatakse kõikide riikide reaalajaliste brutoarveldussüsteemide suhtes (olenemata sellest, kas need reaalajalised brutoarveldussüsteemid on TARGETiga ühendatud sidussüsteemi või kahepoolse liite kaudu) ja EKP maksesüsteemi suhtes ning seda saavad kasutada kõik TARGETis osalejad (sealhulgas osalevate liikmesriikide reaalajalistes brutoarveldussüsteemides osalevad TARGETis osalejad, kes ei ole eurosüsteemi rahapoliitika toimingute osapooled, ning mitteosalevate liikmesriikide reaalajalistes brutoarveldussüsteemides osalejad) seoses kõikide TARGETi

maksetega (ilma et eristataks riigisiseseid ja piiriüleseid makseid). Vastavalt EKP maksesüsteemi kasutamise tingimustele, mis on avaldatud EKP veebilehel ja mida aeg-ajalt ajakohastatakse, ei kohaldata TARGETi hüvitussüsteemi EKP maksesüsteemi klientide suhtes.

c) Kui EKP nõukogu ei ole otsustanud teisiti, ei kohaldata TARGETi hüvitussüsteemi siis, kui TARGETi talitlushäire on tingitud

i) välistest sündmustest, mis ei sõltu Euroopa Keskpankade Süsteemist (EKPS), või

ii) tõrkest, mille on põhjustanud selline kolmas isik, kes ei ole talitlushäire tekkimisriigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi käitaja.

ca) Artikli 8 lõike 1 punkti c alapunkti ii kohaldamisel ei käsitleta teenust osutavat RKPd kui kolmandat isikut.

d) TARGETi hüvitussüsteemi alusel tehtavad pakkumused ("hüvitisepakkumused") on ainus hüvitus, mida EKPS talitlushäire korral pakub. TARGETi hüvitussüsteem ei välista võimalust, et TARGETis osalejad kasutavad TARGETi talitlushäire korral hüvitise nõudmiseks muid seaduslikke vahendeid. TARGETis osaleja nõustumus hüvitisepakkumusega tähendab siiski tagasivõetamatut nõustumist sellega, et TARGETis osaleja loobub kõikidest (sealhulgas kaudse kahju hüvitamise) nõuetest, mis tal võivad olla EKPS mis tahes liikme vastu kas riigi õigusaktide või muul alusel, ning et vastava hüvitise saamisega on kõik sellised nõuded täielikult ja lõplikult lahendatud. TARGETis osaleja vabastab EKPSi TARGETi hüvitussüsteemi alusel saadud summa ulatuses igasuguse muu hüvitise maksmisest, mida võivad seoses sama maksekorraldusega nõuda teised TARGETis osalejad.

e) Hüvitisepakkumuse tegemine ja/või hüvitise maksmine ei tähenda, et RKP või EKP võtab endale vastutuse talitlushäire eest.

f) Kui ühendatud RKP ei saa piiriüleseid makseid töödelda teenust osutava RKP reaalajalise brutoarveldussüsteemi talitlushäire tõttu, käsitletakse kõnealust teenust osutavat RKPd selliste maksete suhtes kui "talitlushäirega RKPd", mis tähendab reaalajalise brutoarveldussüsteemi talitlushäire tekkeriigi keskpanka.

2. Hüvitamise tingimused

a) Saatva TARGETis osaleja esitatud halduskuluhüvitise- ja intressinõue võetakse arvesse siis, kui talitlushäire tõttu

i) jäi maksekorralduse töötlemine samal päeval lõplikult teostamata või

ii) selline TARGETis osaleja tõestab, et ta kavatses maksekorralduse TARGETisse sisestada, kuid ei saanud seda teha põhjusel, et riigi reaalajaline brutoarveldussüsteem oli seisundis, kus saatmine oli peatatud.

b) Vastuvõtva TARGETis osaleja halduskuluhüvitisenõue võetakse arvesse siis, kui selline TARGETis osaleja ei saanud talitlushäire tõttu kätte TARGETi makset, mida ta ootas talitlushäire ilmnemise päeval. Sel juhul ja järgmistel tingimustel võetakse arvesse ka intressinõue:

i) sellisel TARGETis osalejal oli laenamise püsivõimalus; TARGETis osaleja oli laenamise püsivõimaluseta, kuid tema reaalajaliste brutoarvelduste kontole jäi deebetsaldo või TARGETi pangapäeva lõppedes pikendati päevisisene laen tema reaalajaliste brutoarvelduste kontrol üleöölenuks või ta pidi laenama summasid asjaomaselt RKP-lt, ja

ii) talitlushäirega RKP oli vastuvõttev RKP või ilmnis talitlushäire TARGETi tööpäeval nii hilja, et vastuvõtval TARGETis osalejal oli tehniliselt või praktiliselt võimatu kasutada rahaturgu.

3. Hüvitise arvutamine

3.1 Hüvitised saatvatele TARGETis osalejatele

a) TARGETi hüvitussüsteemi alusel tehtav hüvitisepakkumus koosneb kas ainult halduskuluhüvitisest või nii halduskuluhüvitisest kui ka intressihüvitisest.

b) Halduskuluhüvitis töötlemispäeval täitmata jäänud maksekorralduse eest on 50 eurot ning kui jäetakse täitmata rohkem kui üks maksekorraldus, siis nelja järgmise sellise maksekorralduse puhul 25 eurot igaihe eest ning 12,50 eurot iga neile järgneva sellise maksekorralduse eest. Halduskuluhüvitis määratakse iga vastuvõtva TARGETis osaleja suhtes eraldi.

- c) Intressihüvitise määramiseks kasutatakse päevapõhist intressimäära ("baasmäär"), milleks on kas EONIA intressimäär (*euro overnight index average*) või laenamise püsivõimaluse intressimäär, olenevalt sellest, kumb on madalam, kohaldades seda talitlushäire tõttu töötlemata jäänud maksekorralduse summale sellise perioodi iga päeva suhtes, mis algab maksekorralduse TARGETis sisestamise või kavatsetud sisestamise kuupäevast ning lõpeb kuupäeval, mil maksekorraldus oli või oleks pidanud olema edukalt täidetud ("talitlushäire periood"). Intressihüvitise arvutamisel arvatakse hüvitisest summast maha hoiustamise püsivõimalust kasutades vahendite tegelikult kasutamisel teenitud tulu (või arvelduskontol olevate rahaliste vahendite ülejäägilt saadud tasu osalevate liikmesriikide reaallajalistes brutoarveldussüsteemides osalevate TARGETis osalejate korral, kes ei ole eurosüsteemi rahapoliitika toimingute osapooled, või reaallajaliste brutoarvelduste konto täiendavatest positiivsetest päevalõpusaldodest saadud tasu nende TARGETis osalejate korral, kes on mitteosalevate liikmesriikide reaallajalistes brutoarveldussüsteemides osalejad).
- d) TARGETis osaleja ei saa intressihüvitist, kui ta paigutab rahalised vahendid turule või kasutab neid kohustusliku reservi nõude täitmiseks.
- e) Mitteosalevate liikmesriikide reaallajalistes brutoarveldussüsteemides osalevate TARGETi osaliste reaallajalistel brutoarvelduskontodel olevate üleõhoiuste kogusummal saadava tasu suhtes ei kohaldata piiranguid, kui selline summa on seal talitlushäire tõttu.

3.2. Hüvitised vastuvõtivate TARGETis osalejatele

- a) TARGETi hüvitussüsteemi alusel tehtav hüvitisepakku- mus koosneb kas ainult halduskuluhüvitisest või nii halduskuluhüvitisest kui ka intressihüvitisest.
- b) Halduskuluhüvitise summa määratakse kindlaks vastavalt lõike 3.1 punktile b ning halduskuluhüvitis määratakse iga saatva TARGETis osaleja suhtes eraldi.
- c) Intressihüvitise suhtes kohaldatakse eespool lõike 3.1 punktis c osutatud arvutusmeetodit, välja arvatud asjaolu, et intressihüvitis põhineb laenamise püsivõimaluse intressimäära ja intressi baasmäära vahelisel erinevusel ning seda arvutatakse summalt, mille ulatuses kasutati talitlushäire tõttu laenamise püsivõimalust.
- d) Niivõrd kui deebetsaldo või päevasisese laenu pikene- mine üleõlaenuks või vajadus võtta asjaomaselt RKP-lt laenu tulenes talitlushäirest, siis nende vastuvõtivate TARGETis osalejate korral, kes i) on osaleva liikmesriigi reaallajalistes brutoarveldussüsteemis osalejad, kuid ei ole

eurosüsteemi rahapoliitika toimingute osapooled, või ii) on mitteosaleva liikmesriigi reaallajalistes brutoarveldus- süsteemis osalejad, loobutakse kohaldatavast trahvimää- rast (mis on vastavatel juhtudel ette nähtud reaallajalise brutoarvelduse reeglitega) ulatuses, mis ületab laenamise püsivõimaluse intressimäära (ega arvestata seda ka hilisemate laenupikenemiste korral), ning eespool alapunktis ii mainitud riikide reaallajalistes brutoarveldus- süsteemis osalevate TARGETis osalejate korral ei võeta seda arvesse päevasiseste laenude kasutamise võimaluse ja/või asjaomase riigi reaallajalistes brutoarveldussüsteemis jätkuva osalemise suhtes.

4. Menetluskord

- a) Kõik hüvitisenõuded esitatakse asjakohases nõudevormis (mille sisu ja vormi määrab ja avaldab EKP) koos kogu asjakohase teabe ja nõutavate tõenditega. Saatev TARGE- Tis osaleja esitab eraldi nõudevormi iga vastuvõtva TARGETis osaleja kohta. Vastuvõttev TARGETis osaleja esitab eraldi nõudevormi iga saatva TARGETis osaleja kohta. Konkreetse TARGETi makse kohta saab nõude esitada ainult üks kord ning seda võib teha kas otseosaleja või kaudne osaleja oma nimel või otseosaleja kaudse osaleja nimel.
- b) TARGETis osalejad esitavad oma nõudevormi(d) kahe nädala jooksul alates talitlushäire kuupäevast selle riigi RKP-le, kus peetakse reaallajalistes brutoarvelduste kontot, mida debiteeriti või krediteeriti või mida oleks pidanud debiteerima või krediteerima ("asukoha-RKP"). Kui asu- koha-RKP palub lisateavet või -tõendeid, esitatakse need kahe nädala jooksul alates vastava taotluse tegemisest.
- c) EKP nõukogu hindab kõiki saadud nõudeid ja otsustab, kas tehakse hüvitisepakumused. Selline hindamine toimub hiljemalt 12 nädala möödudes talitlushäirest, kui EKP nõukogu ei ole otsustanud teisiti ja teatanud sellest TARGETis osalejatele.
- d) Talitlushäirega RKP teatab asjaomastele TARGETis osale- jatele eespool punktis c osutatud hindamise tulemuse. Kui kõnealune hinnang hõlmab hüvitisepakku- must, siis peavad asjaomased TARGETis osalejad nelja nädala jooksul alates sellise pakumuse edastamisest lükkama selle pakumuse tagasi või võtma selle vastu iga nõudega hõlmatud iga maksekorralduse suhtes, kirjutades alla vormikohasele nõustumuskirjale (mille sisu ja vormi määrab ja avaldab EKP). Kui talitlushäirega RKP ei ole kõnealuse nelja nädala jooksul sellist nõustumuskirja saanud, loetakse hüvitisepakku- mus asjaomaste TARGE- Tis osalejate poolt tagasi lükatuks.

- e) Talitlushäirega RKP teeb hüvitisemaksed, kui on saanud TARGETis osaleja nõustumiskirja. Hüvitisemaksed ei lisandu intressi.

Artikkel 9

Vääramatu jõud

RKPd/EKP ei vastuta käesoleva suunise järgimata jätmise eest, kui käesoleval suunisel põhinevate kohustuste täitmine on võimatu või peatub või viibib sellise sündmuse tõttu, mille põhjus ei sõltu mõistlikkuse põhimõttest lähtuvalt neist (muu hulgas seadmete rikked või talitlushäired, loodusjõud, loodusõnnetused, streigid ja töövaidlused), tingimusel et eespool sätestatu ei piira nende kohustust hoida töövalmis käesoleva suunisega nõutavad varuvõimalused, rakendada artikli 4 jaotises f ja artikli 4a jaotises d osutatud veakäsitluskorda, kuivõrd see on vääramatu jõu mõjust hoolimata võimalik, ning teha iga sellise sündmuse toimudes kõik mõistlikud jõupingutused selle mõju leevendamiseks.

Artikkel 10

Talituslike ja tehniliste vaidluste lahendamine

Igast RKPde vahel või RKP ja EKP vahel seoses TARGETiga tekkinud talituslikust või tehnilisest vaidlusest, mida ei suudeta lahendada vaidluspoolte kokkuleppe teel, teatatakse

Frankfurt Maini ääres, 30. detsember 2005

EKP nõukogule ning vaidlus esitatakse menetlemiseks PSSC-le, ilma et see piiraks EKP nõukogu õigusi ja eesõigusi.

Artikkel 10a

Kohaldatav õigus

RKPde-vahelise või RKP ja EKP vahelise TARGETiga seotud õigusliku vaidluse korral määratakse vastastikused õigused ja kohustused seoses TARGETi kaudu töödeldud maksekorraldustega ning kõikides muudes käesolevas suunises osutatud küsimustes kindlaks vastavalt i) käesolevas suunises sätestatud reeglitele ja korrale ning ii) vastuvõtva RKP/EKP asukoha liikmesriigi õigusaktidele, mis on lisaallikas sidussüsteemi kaudu tehtavaid makseid puudutavate vaidluste lahendamisel.

Artikkel 11

Lõppsätted

1. Käesolev suunis on adresseeritud riikide keskpankadele.
2. Suunis EKP/2001/3 tunnistatakse kehtetuks ning viiteid suunisele EKP/2001/3 käsitletakse kui viiteid käesolevale suunisele.
3. Käesolev suunis jõustub 2. jaanuaril 2006. Seda kohaldatakse alates 16. märtsist 2006.

EKP nõukogu nimel

EKP president

Jean-Claude TRICHET

I LISA

RIIKIDE REAALAJALISED BRUTOARVELDUSSÜSTEEMID

Liikmesriik	Süsteemi nimetus	Arveldusagent	Asukoht
Belgia	Electronic Large-value Interbank Payment System (ELLIPS)	Banque Nationale de Belgique / Nationale Bank van België	Brüssel
Saksamaa	RTGS ^{plus}	Deutsche Bundesbank	Frankfurt
Kreeka	Hellenic Real-time Money Transfer Express System (HERMES)	Bank of Greece	Ateena
Hispaania	Servicios de Liquidación del Banco de España (SLBE)	Banco de España	Madrid
Prantsusmaa	Transferts Banque de France (TBF)	Banque de France	Pariis
Iirimaa	Irish Real-time Interbank Settlement System (IRIS)	Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	Dublin
Itaalia	Sistema di regolamento lordo (BIREL)	Banca d'Italia	Rooma
Luksemburg	Luxembourg Interbank Payment Systems (LIPS-Gross)	Banque centrale du Luxembourg	Luxembourg
Holland	TOP	De Nederlandsche Bank	Amsterdam
Austria	Austrian Real-time Interbank Settlement System (ARTIS)	Oesterreichische Nationalbank	Viin
Portugal	Sistema de Pagamentos de Grandes Transacções (SPGT)	Banco de Portugal	Lissabon
Soome	Bank of Finland (BoF-RTGS)	Suomen Pankki	Helsingi

*II LISA***RIIGISESTE MAKSETEGA SEOTUD TASUD**

Reaalajaliste brutoarveldussüsteemide kaudu tehtavate riigiseste euroülekannete hinna määrab ka edaspidi kindlaks asjaomane riik, võttes arvesse kulude katmise, läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise põhimõtteid ning seda, et riigiseste ja piiriüleste euroülekannete hinnad peaksid olema üldiselt ühes ja samas vahemikus, et mitte riivata rahaturu ühtsust.

Riigi reaalajalised brutoarveldussüsteemid avaldavad oma tasustruktuuri EKP-le, kõikidele teistele osalevatele RKPdele, riikide reaalajalistes brutoarveldussüsteemides osalejatele ja teistele huvitatud isikutele.

Riikide reaalajaliste brutoarveldussüsteemide kulude määramise meetoodika ühtlustatakse piisaval tasemel.

III LISA

PIIRIÜLESTE MAKSETEGA SEOTUD TASUD

Otsete osalejate vahel TARGETi kaudu tehtavate piiriüleste maksete eest võetav tasu (ilma käibemaksuta) põhineb ühe osaleja poolt samas reaalarvudussüsteemis saadetud tehingute arvul vastavalt kahanevale skaalale.

Kahanev skaala on järgmine:

- 1,75 eurot tehingu kohta kuu esimese 100 tehingu eest;
- 1,00 eurot tehingu kohta kuu järgmise 900 tehingu eest;
- 0,80 eurot iga järgmise tehingu eest, mis ületab 1 000 tehingut kuus.

Kahanevate järkude kohaldamisel võetakse maksete mahuna arvesse ühe ja sama juriidilise isiku poolt ühes reaalarvudussüsteemis sõlmitud tehingute arv või erinevate juriidiliste isikute poolt samal arvelduskontol täitmiseks sisestatud maksetehingute arv.

Eespool kirjeldatud järkude süsteemi kohaldamine vaadatakse aeg-ajalt üle.

Tasu võtab ainult saatev RKP/EKP riigi reaalarvudussüsteemi või EKP maksesüsteemi (EMS) saatvatelt osalejatelt. Vastuvõttev RKP/EKP vastuvõtvalt osalejalt tasu ei võta. Riikide keskpankade vaheliste ülekannete eest, s. t kui saatev RKP/EKP tegutseb iseenda nimel, tasu ei võeta.

Tasud hõlmavad maksekorralduse järjekorda seadmise (kui on), saatja debiteerimise, vastuvõtva RKP/EKP RKPde-vahelise konto krediteerimise saatva RKP/EKP raamatupidamises, sidussüsteemi kaudu arveldustaotluse (*payment settlement message request*, PSMR) saatmise, saatva RKP/EKP RKPde-vahelise konto debiteerimise vastuvõtva RKP/EKP raamatupidamises, reaalarvudussüsteemis osaleja krediteerimise, makse arveldamise teatise (*payment settlement message notification*, PSMN) saatmise sidussüsteemi kaudu, maksesõnumi edastamise reaalarvudussüsteemis osalejale/vastuvõtjale ning arvelduse kinnitamise (kui on).

TARGETi kaudu tehtavate piiriüleste maksete tasustruktuur ei hõlma saatja ja riigi reaalarvudussüsteemi (milles saatja osaleb) vahelise telekommunikatsiooniühenduse kulusid. Selle telekommunikatsiooniühenduse tasu makstakse ka edaspidi vastavalt riigi reeglitele.

Riikide reaalarvudussüsteemides ei tohi võtta tasu ülekandekorralduste konverteerimise eest vastava riigi rahaühikust euroühikutesse või vastupidi.

Riikide reaalarvudussüsteemides võib nõuda lisatasu neis pakutavate lisateenuste eest (nt paberandjal maksejuhise sisestamise eest).

Erinevate tasude kohaldamist kaalutakse süsteemi kasutamise käigus saadud kogemuste põhjal, võttes arvesse maksekorralduste täitmiseks kuluvat aega.

—

IV LISA

TARGETI LAHTIOLEKUEG

TARGET ja seega ka TARGETis osalevad või sellega ühendatud riikide keskpangad ja riikide reaajalised brutoarveldussüsteemid lähtuvad tööaja suhtes järgmistest reeglitest.

1. TARGETi viiteaeg on «Euroopa Keskpanga aeg», mis on määratletud kui EKP asukoha kohalik aeg.
2. TARGETi ühtne lahtiolekuaeg on 07.00-18.00.
3. Võimalik on varasem algus, s.t enne 07.00, kui EKP-le on selle kohta saadetud eelnev teade
  - i) riigisisestel põhjustel (näiteks selleks, et hõlbustada väärtpaberitehingute arveldamist, teha netoarveldussüsteemides tasaarveldusi või arveldada muid riigisiseseid tehinguid, näiteks öö jooksul RKPde poolt reaajalistesse brutoarveldussüsteemidesse suunatud tehinguid maksejuhiste kogumi alusel), või
  - ii) Euroopa Keskpankade Süsteemiga seotud põhjustel (nt päevadel, mil eeldatakse erakorralisi maksemahte, või selleks, et vähendada välisvaluutades arveldamise riske Aasia valuutasid hõlmavate välisvaluutatehingute euroosa töötlemisel).
4. Klientide maksete (nii riigisiseste kui ka piiriüleste⁽¹⁾) tegemine lõpetatakse üks tund enne TARGETi tavapärase sulgemisaja lõppu; ülejäänud aega kasutatakse üksnes osalejate vahel likviidsuse ülekandmiseks tehtavate pankadevaheliste maksete (nii riigisiseste kui ka piiriüleste⁽²⁾) tarbeks. Klientide makseteks loetakse maksekorraldusi vormingus MT100 või samaväärses siseriiklikus vormingus (mille puhul kasutatakse piiriülesteks ülekanneteks vormingut MT100). Riigisiseste maksete kell 17.00 lõpetamise üle otsustab iga riigi keskpank koostöös riigi pangandusringkondadega. Lisaks võivad riikide keskpangad jätkuvalt töödelda klientide riigisiseseid makseid, mis olid kell 17.00 järjekorras.

⁽¹⁾ Kellaeg, mil tuleb lõpetada ühendatud RKP reaajalises brutoarveldussüsteemis osaleja poolt teenust osutava RKP kaudu saadetud piiriüleste kliendimaksete tegemine, on 16: 52.30.

⁽²⁾ Kellaeg, mil tuleb lõpetada ühendatud RKP reaajalises brutoarveldussüsteemis osaleja poolt teenust osutava RKP kaudu saadetud piiriüleste pankadevaheliste maksete tegemine, on 17: 52.30.